

Referat

Standardiseringsrådet - møte # 4 2016

Sted og tid **Difi, 16.11.16 kl. 10:00 – 15:30**

Møtetype Ordinært møte i Standardiseringsrådet

Tema **Se sakliste**

Innkalling, sakliste og faktisk agenda i møtet

- 10:00 - 10:10 Godkjenning agenda (beslutningssak)
- 10:10 – 11:00 Sikker overføring av informasjon på nett (Diskusjonssak)
- 11:00 – 11:45 Lunsj
- 11:45 - 12:30 Status for standardiseringsarbeidet i Difi (informasjonssak)
- 12:30 – 13:15 Revisjon av Referansekatalogen høst 2016 (beslutningssak)
- 13:15 – 13:30 Kaffepause
- 13:30 – 14:30 Prioritering 2017 (beslutningssak)
- 14:30 – 15:15 Bruk av skrifttegn i offentlig sektor (beslutningssak)
- 15:15 – 15:30 Integrasjon - oppdeling i og prioritering av delområder (beslutningssak)

Deltakere

Virksomhet og navn	Tilstede	Fravær
Faste medlemmer		
Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)		
Sidsel Tønnesen		X
Statens kartverk		
Olaf Østensen (leder Standardiseringsrådet)	X	
Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)		
Helge Bang		X
Brønnøysundregistrene (BR)		
Morten Brekk	X	
Geir Ørnulf Olsen	X	
KS / Oslo kommune		
Rune Sandland		X
Per Kjetil Grotnes	X	
SSB		
Trygve Falch	X	
NAV		
John Martin Furseth	X	
Arkivverket		
Bent Vangli	X	
Standard Norge		
Rune Jørs Larsen	X	
NorStella		
Jon Arve Risan	X	
E-helse		
Thomas Tveit Rosenlund		X
Sekretariatet (Difi)		
Marit Hagen	X	
Vidar Holmane	X	
Deltakere i forbindelse med sakene		
NSM		
Jon Erik Thoresen	X	
Are Søndena	X	
Difi		
Kristian Bergem	X	
Øyvind Grinde	X	
Håkon Styri	X	

Hovedpunkter og oppsummering

Sikker overføring av informasjon på nett

Presentasjon:

- Marit Hagen (Difi), Håkon Styri (Difi) og Jan Erik Thoresen (NSM):
Sikker overføring på nett.pptx

Hovedpunkter fra diskusjon:

- Flere av rådsmedlemmene ga uttrykk for at tilgjengelighetsperspektivet er viktig for brukerne, og anbefalte Difi og NSM å gå dypere inn i hva virksomhetene har rom for på områder som «hvilke nettlesere vil det ikke være støtte for», «hva skal være minimumsanbefalingen fra et sikkerhetsperspektiv»
- Flere rådsmedlemmer ga også uttrykk for at det er viktig at offentlig sektor heller ikke strekker seg så langt på tilgjengelighet at det går ut over sikkerheten. Tidligere har referanse katalogen hatt en linje på at nettlesere 5-6 år tilbake i tid skal kunne brukes. Denne policyen åpnet flere medlemmer for å se på på ny og innhente informasjon om i høringen
- Rådsmedlemmene anbefalte at utredningen bruker en referansegruppe i tillegg til høring, og samtykket til at Difi rekrutterer medlemmer hovedsakelig fra NIST-nettverket på informasjonssikkerhet, men åpner for at flere kan delta
- Flere rådsmedlemmer var inne på at det er en del spørsmål knyttet til blant annet sertifikater som er kompliserte å forholde seg til for virksomhetene, men at disse spørsmålene bør belyses grundig. Difi spurte om disse spørsmålene var på veiledernivå, og at de dermed bør besvares i NSM sin veileder. Rådet bekreftet dette.
- NSM og Difi anbefalte at de ulike nivåene (som TLS og krypto) innen sikkerhet på dette området samkjøres og ses i sammenheng med START-TLS og filoverføring. NSM har allerede en veileder som kan være et utgangspunkt, men Difi og NSM anbefaler at det på sikt etableres en veileder som gir anbefalinger for operasjonalisering av sikkerhet på tvers av delområdene innen bruksområdet Grunnleggende datakommunikasjon.

Eventuelle konklusjoner og beslutninger:

- Rådet støttet Difis anbefaling om å kjøre en høring før denne saken skal opp i rådsmøtet i mars, istedenfor å kjøre høring etter rådsmøtet i mars
- Rådet anbefalte at Difi og NSM justerer sitt forslag til standarder på området TLS 1.2, slik at det kan være rom for å støtte både eldre versjoner enn TLS 1.2, i tillegg til nyere versjoner enn TLS 1.2 dersom virksomhetene selv vurderer det som hensiktsmessig
- Rådet anbefalte Difi og NSM å få innspill i høring fra virksomhetene på deres og brukernes behov, spesielt med tanke på tilgjengelighet, i NSM sin veileder, og om virksomhetene støtter at denne anbefales sammen med standardene
- Rådet anbefalte at Difi og NSM får innspill fra virksomhetene på hvilke områder de finner spesielt krevende på dette området utover selve standardene. Det vil si at Difi og NSM i høringen ber virksomhetene gi innspill på om det er noen sikkerhetsfaglige momenter som bør utdypes i veilederen til NSM

Status for standardiseringsarbeidet i Difi

Presentasjon:

- Kristian Bergem (Difi):
Status for standardiseringsarbeidet i Difi.pptx

Hovedpunkter fra diskusjon:

- Presentasjonen gir et godt bilde av status pr oktober 2016.
- Det ble også orientert om framdriftsplanen for utredningene om webservices/SOAP og REST. Utkast sendes ut før jul, nytt referansegruppemøte i uke 2, deretter høring. Behandling i rådets marsmøte.

Eventuelle konklusjoner og beslutninger:

- Konklusjoner/beslutninger vedr den enkelte sak beskrives under den enkelte sak.

Revisjon av referansekatalogen høst 2016

Presentasjon:

- Marit Hagen (Difi):
Revisjon av referansekatalogen andre halvår 2016.pptx

Hovedpunkter fra diskusjon:

- Rådet diskuterte bruksområdet videokonferanse, og om rådet ønsker å fase ut bruksområdet
- Difi presenterte et sammendrag av revisjonsbehovet for 2017 med detaljert presentasjon av de områdene som krever en nøyere vurdering. Rådet støttet forslagene til justeringer og til revisjon

Eventuelle konklusjoner og beslutninger:

- Rådet anbefalte at fremtidige revisjoner både skal vurdere revisjonsbehov per bruksområde og hvorvidt bruksområdet er kommet til et punkt hvor det kan/bør fases ut
- Rådet støttet Difis forslag til revisjon og hadde ingen innsigelser på de områdene Difi vurderer som «ikke behov for revisjon»
- For å kunne gjøre en revisjon av Multimedia-området, anbefalte Difi at en virksomhet tar eierskap til området med rolle som kompetansesenter på området

Prioritering 2017

Presentasjon:

- Vidar Holmane (Difi):
Prioritering 2017.pptx

Hovedpunkter fra diskusjon:

- Hovedprioritering er å understøtte samhandling. I vår kontekst innebærer dette integrasjon, informasjonsforvaltning og informasjonssikkerhet.
- I 2017 vil alle oppgaver bli utført av faglige kompetansesentra, med sekretariatet som støtte og pådriver. Dette innebærer at det blir kompetansesentrenes virksomhetsplaner som blir styrende for hvilke oppgaver som faktisk blir utført.
- Prioriteringsnotatet gir en samlet oversikt over aktuelle oppgaver i 2017, og angir hvilke kompetansesentra som kan være aktuelle som ansvarlig for den enkelte oppgave.

Konklusjoner og beslutninger:

- Rådet støtter at oppgaveoversikten i prioriteringsnotatet v 1.0.3 legges til grunn for sekretariatets planer, arbeid og oppfølging i 2017.
- Sekretariatet utarbeider en samlet plan for standardiseringsarbeid i januar/februar, når kompetansesentrene har avklart sine prioriteringer/virksomhetsplaner.

Bruk av skrifttegn i offentlig sektor

Presentasjon:

- Kristian Bergem (Difi):
Bruk av skrifttegn i offentlig sektor.pptx

Hovedpunkter fra diskusjon:

- Se vedlegg «Arbeidsnotat: Anbefalinger og standarder vedrørende tegnssett i offentlig sektor»

Rådets medlemmer støttet Difis forslag, med noen justeringer. Rådets samlede anbefaling/videreutvikling av Difis opprinnelige forslag er gjengitt under konklusjoner og beslutninger. Et rådsmedlem støttet deler (punkt 1 og 3) av rådets anbefaling, og ikke punkt 2 i anbefalingen. Virksomheten presiserer at den ikke er motstander av å støtte samiske tegn, men det er flere hensyn som gjør at rådsmedlemmet ikke uten videre kan stille seg bak anbefalingens punkt 2:

- Virksomheten opplever «forenklet navn» som upresist beskrevet og de økonomisk / administrative konsekvensene for virksomheten ser ikke ut til å være tilstrekkelig utredet.
- Innsnevringen av dagens praksis fra vesteuropeiske diakritiske tegn til et redusert sett, er ikke tilstrekkelig tydelig beskrevet og representerer så vidt rådsmedlemmet forstår ikke noen foreliggende standard.
- En innsnevring fra ISO 8859-1 framstår som uhensiktsmessig i forhold til europeisk samhandling, som flere offentlige virksomheter er en del av.

Konklusjoner og beslutninger:

- Se vedleggets avsnitt «Konklusjoner»
- **Standardiseringsrådets anbefaling** Med denne bakgrunnen anbefaler standardiseringsrådet følgende:
  - 1. Navn skal kunne representeres i original form ved bruk av ISO/IEC 10646 – UCS (dvs. full støtte for denne standarden er nødvendig), og UTF-8 representasjonen, eller kodingen, av UCS skal brukes ved utveksling.

- 2. I de tilfeller, som i såkalt forenklet navn, der man ønsker en skrivemåte som er praktisk mulig å håndtere i en norsk sammenheng, skal det brukes en delmengde av ISO/IEC 10646 som omfatter de norske tegn og tegn brukt i kvensk, lule-, sør- og nordsamisk, samt diakritiske tegn som benyttes i det norske språket. Utsveksling skal fortsatt skje ved UTF-8 representasjon av disse tegnene. *Se også: lenke til en presis beskrivelse av hvilke tegn dette gjelder. Er ca 10 stk.*
- 3. Det er opp til hver offentlig virksomhet å vurdere detaljert i hvilke tilfeller de bør benytte originalt eller forenklet navn.
- 4. Standardiseringsrådet gir i denne omgangen ingen råd om hvordan man skal komme fram til forenklet navn fra det originale navnet.

Integrasjon – oppdeling i og prioritering av delområder

Presentasjon:

- Vidar Holmane (Difi):
Integrasjon – oppdeling og prioritering av delområder.pptx

Hovedpunkter fra diskusjon:

- Forprosjektrapporten klassifiserer og beskriver alle delområder relatert til integrasjon. Hvert område er tildelt poeng, som grunnlag for en rangering/prioritering.
- Det høyest prioriterte området («webservices») følges opp i utredningene om SOAP og REST.
- Sekretariatet mener øvrige områder ivaretas eller følges opp av andre tiltak og prosjekter i Difi, gjennom Skate eller i forvaltningen for øvrig. Den mest hensiktsmessige oppfølgingen vil være å orientere disse tiltakene om vurderingene og prioriteringene i rapporten, og eventuell annen oppfølging av disse.

Beslutning:

- Standardiseringsrådet tar forprosjektrapporten til etterretning, og anbefaler at Difi legger denne til grunn ved prioritering og planlegging av egne aktiviteter. Difi bes formidle relevante deler av innholdet til de ulike Skate-tiltakene, når dette kan være hensiktsmessig.

Aktiviteter og oppfølgingspunkter etter møtet

Tabellen gir en oversikt over alle vesentlige aktiviteter og oppfølgingspunkter som følger av beslutningene i Standardiseringsrådets møter. Etter hvert møte blir det lagt inn de nye punktene som følger av beslutningene i siste møte. Tidligere punkter blir stående med oppdatert status, så lenge punktet pågår. Avsluttede oppfølgingspunkter gråes ut, og tas deretter helt ut i neste referat.

Sak #	Aktivitet/oppgave/ oppfølgingspunkt	Ansvarlig(e) og Kommentarer	Frist(er)	Status
	Lag årshjul og plan for 2017	Sekretariatet. Basert på sammenstilling av VP fra kompetansesentrene	februar	
	Lag veikart for standardisering v 1	Utkast fra rådets leder og sekr. behandles i mars	mars	
	Utredning Webservice/SOAP og REST	Sekretariatet med ekstern konsulent, behandles i mars	mars	
	Etablere kompetansesentra for bruksområdet «tegnsett»	Sekretariatet. Aktuelle sentra: SKD, UiT, Difi/EU	Desember	
	Planlegge løp for revisjon av bruksområdet «Tegnsett»	Sekretariatet, sammen med kompetansesentrene	Desember	
	Utredning «Tegnsett»	Kompetansesentrene Behandles i marsmøtet	Mars	
	Spille inn relevante deler av forprosjektrapport Integrasjon til relevante Skate-tiltak.	Sekretariatet	Januar 2016	

Dato og referent

Oslo, 22.11.2016
Difi/Standardiseringssekretariatet
Marit Hagen og Vidar Holmane

Versjon og status

Under arbeid
x Utkast – til kommentarer hos deltakerne
Ferdig – med forbehold om formell godkjenning
Endelig